



■ Radomir Martinović, Vozač kрана u PJ Livnica:

**OVO JE OZBILJNA FIRMA U KOJOJ, MLADE KOLEGE MOGU OČEKIVATI NAPREDAK I  
VREDNOVANJE TRUDA KOJI ULAŽU NA POSLU**

# Sadržaj

4

NA NAMA SAMIMA JE DA SE  
ODGOVORNO I POŠTENO  
ODNOSIMO PREMA POSLU  
KOJI RADIMO



6

KLJUČNI ZADATAK  
TEHNOLOGIJE, U OVOJ GODINI,  
JE RAD NA SMANJENJU  
FAKTORA PROTOKA



8

VESTI IZ  
ORGANIZACIONIH  
CELINA



13

BRINIMO O NAŠOJ  
BEZBEDNOSTI



16

KAKO POSTATI I OSTATI  
KADROVIK U IMPOL SEVAL-U





## U krizi, najdragoceniji su ljudi

Hteli ili ne, ono što je u životu i poslu najbolje i najvrednije, ne možemo sprovesti sami. Možda sami možemo stvoriti priliku ili kreirati ideju, ali za realizaciju je, na ovaj ili onaj način, potreban širi krug učesnika, potrebno je da budemo deo neke posebne organizacije.

Na primeru fabrike kao što je naša, ne bismo objektivno mogli drugačije i da hoćemo. Tamo gde nastaju dobre ideje i završavaju se dobri poslovi, znači da postoje kvalitetni zaposleni, timski rad i razvijeno liderstvo. Tamo gde se u dužem vremenskom periodu unazad, u kontinuitetu, uspešno prevazilaze brojne krize i izazovi, znači da postoji kolektiv vredan pažnje i truda.

U toku je još jedna ekonomska kriza, uvek u nečemu specifična u odnosu na predhodne. Ova, reklo bi se, više direktno dotiče ljude, njihove porodice i najbliže okruženje, a time i zaposlene i kolektiv u celini, dobrim delom i zbog toga što se udružila sa pandemijom COVID-19, koja, kao i kriza, još uvek traje, pa je teško razlikovati šta je uzrok, a šta posledica.

U tom vrtlogu dešavanja i dalje su svi pomalo zbunjeni, zatečeni i svakako dodatno zabrinuti za svoj egzistencijalni i zdravstveni status i status svojih bližnjih, zbog čega su često neodlučni kada treba da donesu bitne odluke i opredele svoja postupanja u određenim situacijama. Ovo se da uočiti kako kod zaposlenih, tako i kod onih koji pretenduju da rade u fabrici.

Očigledno da je ova kriza, više nego druge, kriza ljudskih resursa, što iziskuje veoma pažljiv i principijalan pristup i dobru komunikaciju, kako prema zaposlenima, tako i prema potencijalno zaposlenima.

Ljudi su previše dragoceni da bismo ih olako gubili, što nas, sa druge strane obavezuje da dosledno postupamo, u skladu sa zakonom i aktima Društva i za slučaj povrede radne i tehnološke discipline i radnih obaveza od strane zaposlenih. U krizi, svaka greška je mnogo skuplja i od većeg uticaja na ostale zaposlene nego inače, tako da svako od nas mora biti svestan da svoje poslove treba da obavlja sa najvišim mogućim stepenom pažnje i odgovornosti.

Nema razloga da našu, do sada više puta dokazanu sposobnost brzog prilagođavanja organizacije internom i eksternom okruženju, u turbulentnim uslovima privređivanja, dovodimo u pitanje i gubimo energiju tamo gde sopstvenim ulogom možemo izbeći zamke recesije i sačuvati vrednosti fabrike.

Izvršni urednik  
Gordana Savić

# NA NAMA SAMIMA JE DA SE ODGOVORNO I POŠTENO ODNOSIMO PREMA POSLU KOJI RADIMO

*O tekućoj problematici poslovanja razgovaramo sa Sanjom Bosiljčić, Izvršnim direktorom za ekonomske poslove*



*Sanja Bosiljčić, Izvršni direktor za ekonomske poslove*

## **SUKOB U UKRAJINI I DALJE TRAJE. KAKO SE TAJ SUKOB ODRAŽAVA NA PROBLEMATIKU PRODAJE U IMPOL SEVAL-U I KAKVA SU OČEKIVANJA U NAREDNOM PERIODU?**

Tražnja za proizvodima iz Impol Sevala je u 2021. godini bila na veoma visokom nivou, koji nije zabeležen poslednje dve decenije. To se ne odnosi samo na nas, već na skoro sve proizvođače. Situacija koju smo imali tokom prošle godine, kada smo prodavali 4-5 meseci unapred, nije nešto što je realno i uobičajeno za našu privrednu granu. Povećana tražnja je dovela do rasta prodajnih premija što je doprinelo da su svi proizvođači ostvarili iznad prosečan finansijski rezultat za 2021. god. Nakon tako visoke tražnje, došlo je do pada koji je naročito zabeležen u aprilu i maju ove godine. Nadamo se da pad tražnje samo znači stabilizaciju i povratak u stanje koje je za nas uobičajeno, a to je prodaja 1-2 meseca unapred.

Sukob u Ukrajini, za koji niko nije očekivao da će potrajati ni sedam dana, traje već četiri meseca. Impol Seval ima dugo-

“Svakodnevnim praćenjem svih faktora koji utiču na poslovanje, kao i preduzimanjem odgovarajućih mera, uspevamo da obezbedimo nesmetano funkcionisanje”.

godišnju saradnju sa kupcima iz Ukrajine, Rusije, Belorusije, Kazahstana. Promet se odvija bez većih problema, ne samo sa kupcima iz Ukrajine, već sa svim kupcima iz država bivšeg SSSR, s tim što prodaju ugovaramo sa povećanom opreznosti.

Navedeni sukob je samo dodatno doprineo uslozljavanju situacije na tržištu, jer je i pre njegovog početka nivo prodaje bio u padu. U periodu januar-maj 2022. god. prodali smo 63% planirane ukupne količine za tržište, a nivo prodaje za bojeni asortiman je 77%. Tražnja za bojenim proizvodima je, mogu reći, stabilna i obezbeđuje ostvarenje planirane mesečne proizvodnje.

U narednom periodu, odnosno od sredine trećeg kvartala očekujemo da će se stanje na tržištu stabilizovati i da će se nivo narudžbi povećati. U prilog tome je i efekat koji očekujemo od uvođenja anti dumping carina od strane Evropske komisije prema prodavcima Al traka iz Kine. Tom merom se poskupljuje uvoz Al traka iz Kine, i na osnovu toga bi trebalo da se evropski kupci ponovo vrate evropskim proizvođačima. U svakom slučaju očekuje nas neizvesno vreme, ali moramo biti optimisti.

**DEFINITIVNO, EKONOMSKA KRIZA OZBILJNO POTRESA EVROPU I SVET. LANCI SNA-BDEVANJA, VEĆ UGROŽENI PANDEMIJOM, TEŠKO ODOLEVAJU NOVIM PRITISCIMA, A TROŠKOVI TRANSPORTA KONTINUIRANO RASTU. KAKO IMPOL SEVAL FUNKCIONIŠE POD OVIM OKOLNOSTIMA?**

Ograničena proizvodnja i ponuda energenata (električne energije, nafte, prirodnog gasa) na globalnom nivou je dovela do zaustavljanja nekih privrednih grana. To je dalje dovelo do usporavanja privredne



aktivnosti i do ekonomske krize. Nacionalne banke država su pokušavale da povećanom emisijom novca problem reše, ali to se pokazalo kao nepopularno rešenje, jer je izazvan svetski rast inflacije. Sve je skupelo, od navedenih energenata, sirovina, hrane, robe široke potrošnje i dr.

Nesigurnost, koja nas okružuje, dovodi do toga da svi mi kao potrošači, u jednom momentu se nađemo u situaciji da pravimo zalihe robe za koju imamo informaciju da će u narednom periodu biti nestašica. I stvaramo zalihe. Tako su i naši kupci povećanim narudžbama stvorili značajne količine na lageru i kod nas i kod njih.

Svi smo mi deo jednog globalnog lanca snabdevanja i ako jedna karika oslabi ili propadne, efekti se prenose na sve ostale učesnike.

Obzirom da smo proteklih decenija bili svedoci i učesnici opstanka u uslovima sankcija, krize, inflacije, trenutno stanje i funkcionisanje, pod ovim okolnostima, za nas nije ništa novo. Na nama je da upravljamo i dajemo sve od sebe da sačuvamo zaposlene i fabriku i obezbedimo nesmetano poslovanje.

#### **ZBOG ČEGA SE KAŽE DA SU POD DATIM USLOVIMA POSLOVANJA NAJUGROŽENIJI ENERGETSKI I GRAĐEVINSKI SEKTOR I KAKO TO UTIČE NA IMPOL SEVAL?**

Snaga jedne privrede meri se, između ostalog, snagom i sposobnošću energetskog sektora da obezbedi dovoljno energenata za sve svoje kupce, odnosno potrošače. Imajući u vidu probleme na globalnom nivou, vezano za energetske krize, a obzirom da smo deo tog istog sveta, normalno je da posledice i mi osetimo. Energetski sektor je i najosetljiviji sektor privrede, jer se ograničavanjem proizvodnje energije iz nekog izvora moraju pronaći drugi vidovi energije. Energija dolazi do svakog korisnika, tako da svako ograničenje ili najava problema u isporuci izaziva zabrinutost. Što se tiče Impol Seval-a imamo ugovorene, povoljne uslove nabavke električne energije do kraja ove godine, a za prirodni gas očekujemo da neće biti značajnijeg povećanja cene do isteka gasne godine, odnosno 01.10.

Pokretač jedne privrede jeste snažan građevinski sektor. Usporavanje ili gotovo zaustavljanje ulaganja u građevinski sektor i odlaganje investiranja za naredni period je najčešći znak da postoji poremećaj na tržištu. To znači da je otežano pronalaženje izvora finansiranja, nemogućnost nabavke ulaznih materijala zbog rasta

cena ili nemogućnost pronalaženja izvora snabdevanja, rast kamatnih stopa i time poskupljenje kredita. Pored svega navedenog, nesigurnost okruženja dodatno usporava i odlaže ulaganja. Toga smo svedoci, jer značajne količine naših proizvoda su namenjene upravo za građevinarstvo. U tom delu imamo značajan pad tražnje.

#### **RASTOM SVIH TROŠKOVA, RASTU ULAZI, A TIME SE, PRETPRETKAVKA JE, USLOŽNJAVAJU POSLOVI I PROBLEMATIKA NABAVKE. SA KOJIM IZAZOVIMA SE SADA SUOČAVA NABAVKA IMPOL SEVAL-A I KAKO IH PREVAZILAZI?**

Kao i svi drugi proizvođači, i Impol Seval se susreće sa rastom svih troškova poslovanja. To su troškovi sirovina, predlegura, repromaterijala, ambalaže, ulja i maziva ... Navedeni troškovi imaju najveće učešće u ceni koštanja proizvodnje gotovog proizvoda. U proteklom periodu smo imali sreću da smo kroz povećanje prodajnih cena naših proizvoda, koje je tržište prihvatilo, uspeli da pokrijemo sve troškove i da ostvarimo značajan pozitivan finansijski rezultat.

Tokom trećeg kvartala 2021.god. sreli smo se sa nestašicom koja je dovela do povećanja nabavne cene predlegure Mg od 5-6 puta. Bilo je gotovo nemoguće obezbediti potrebne količine, tako da smo povećanjem minimalnih zaliha taj problem rešili. To je samo jedan od primera.

Svakodnevnom praćenjem svih faktora koji utiču na poslovanje, kao i preduzimanjem odgovarajućih mera, uspevamo da obezbedimo nesmetano funkcionisanje.

#### **KAKO DA IMPOL SEVAL IZ OVAKVOG PRIVREDNOG AMBIJENTA IZAĐE SA ŠTO MANJE POSLEDICA PO FABRIKU I ZAPOSLENE?**

Impol Seval, a do pre 20 godina Valjanica aluminijuma, je fabrika koja je u svakom pogledu bila pozitivan primer: primer sa kojim su se poredile druge fabrike iz okruženja, fabrika koja je plenila znanjem, stručnošću, uređenošću, organizovanjem, urednošću, komunikacijom, fabrika koja je poštovala sve zainteresovane strane počev od vlasnika, kupaca, banaka, do zaposlenih, državnih organa, isporučilaca. Pored toga, brigu je pokazala i time što je svih ovih godina značajna sredstva ulagala u opremu i poboljšanje uslova rada.

Nadam se, jer za to i pored svih teškoća ima uslova, da će tako i ostati.

#### **NA KRAJU, KOJA SU OČEKIVANJA OD ZAPOSLENIH U JOŠ JEDNOJ OD BROJNIH KRIZA SA KOJIMA SE SUOČAVA IMPOL SEVAL PROTEKLIH GODINA?**

Kao što sam u jednom od odgovora navela, sa brojnim krizama smo se susretali tokom proteklih godina. Kroz sve te krize smo nekako prošli, nešto naučili i postali, nadam se, mudriji i sposobniji. Ali svaka kriza ima svoje osobenosti, tako da nema opšteg recepta.

Sa krizom se suočavamo i definišemo mere kako preživeti, sačuvati zaposlene i fabriku. Na nama samima je da se odgovorno i pošteno odnosimo prema poslu koji radimo.



Utovar gotovih proizvoda

# KLJUČNI ZADATAK TEHNOLOGIJE, U OVOJ GODINI, JE RAD NA SMANJENJU FAKTORA PROTOKA

*Cilj je postići trend smanjenja faktora protoka gotovih proizvoda, kao i smanjenje razlike između tehnološkog i ostvarenog faktora protoka, kaže Dušica Filipović, direktor Sektora tehnologije i tehnološkog razvoja*



Dušica Filipović, direktor Sektora tehnologije i tehnološkog razvoja

**OD APRILA OVE GODINE, IZMENOM ORGANIZACIONE ŠEME DRUŠTVA, IZMEDJU OSTALIH IZMENA, POSLOVI TEHNOLOGIJE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA SU ORGANIZOVANI U OKVIRU POSEBNOG SEKTORA, A VI STE POSTAVLJENI ZA DIREKTORA TOG SEKTORA. O KAKVOJ PROMENI SE SUŠTINSKI RADI, SA KOJIM CILJEM I KOJA SU VAŠA OČEKIVANJA S TIM U VEZI?**

Ukidanjem Sektora proizvodnje, Tehnologiji se pridružuju poslovi Tehnološkog razvoja, čime organizaciona celina Tehnologija postaje sektor. Nova organizaciona šema je donela nezavisnost u radu, veći stepen odgovornosti u pogledu rešavanja problema, kako procesnih, tako i kvaliteta proizvoda, kao i veoma izraženu komunikaciju sa ostalim sektorima i proizvodnim jedinicama. Spajanjem Tehnologije i Tehnološkog razvoja u jedan sektor, dobijena je celina u kojoj se obavljaju stručni poslovi, koji zahtevaju visok stepen znanja i iskustva, zapravo, otvorena je mogućnost da se kroz rezultate razvojnih projekata potvrdi da li je moguće proizvesti novi proizvod, uvesti novi tehnološki proces ili rešiti neki tehnološki problem.

Zahtevi kupaca danas su sve veći i oštrij i svaka greška u kvalitetu gotovog proizvoda zna mnogo da košta. Zbog toga je neophodna permanentna komunikacija sa Sektorom marketinga, Sektorom kvaliteta i proizvodnim jedinicama, kako bi svi blagovremeno imali tačne informacije o kupcima, njihovim zahtevima,

načinu prerade materijala. Glavni cilj je proizvodnja kvalitetnog materijala, sa što manjim brojem tehnoloških operacija i smanjenjem troškova, a istovremeno uz ostvarenje zahteva kupaca.

**U MEDJUVREMENU U VAŠEM SEKTORU JE POČELA PRIMENA NOVOG PROGRAMA HRM 4.0 ZA PRAĆENJE RAZVOJNIH PROJEKATA. O KAKVOM SE UNAPREDJENJU RADI I ŠTA TO PRAKTIČNO ZNAČI?**

Implementacija novog programa HRM 4.0. za praćenje razvojnih projekata, planirana je znatno ranije, ali je usled pandemije odložena i sprovedena tek krajem marta. Obuku je sproveo gospodin Peter Cvahte, direktor strateškog razvoja u Impolu. Za razliku od prethodnih godina, kada je praćenje realizacije razvojnih projekata obavljano u papirnoj formi i dostavljanjem mesečnih izveštaja, novi program je doneo dosta olakšica u radu istraživača, jer se ceo proces vođenja razvojnog projekta

odvija kroz sam modul (popunjavanje obrazaca, pravljenje gantograma, pisanje izveštaja). Takođe, program je osmišljen tako da upozorava istraživače kada prekorače rokove, omogućava transparentnost projekata u grupi Impol, omogućava uvid u projekte od strane rukovodstva. Moram da istaknem da su svi istraživači pokazali visok stepen odgovornosti i veoma brzo prešli na korišćenje programa, za šta su stigle i pohvale od gospodina Cvahtea.

**KLJUČNI ZADATAK TEHNOLOGIJE U OVOJ GODINI JE RAD NA SMANJENJU FAKTORA PROTOKA. KOJA PROBLEMATIKA PRATI OVE POSLOVE, KAKO SE REŠAVA I KOJA JE DINAMIKA OSTVARENJA PLANIRANIH CILJNIH VREDNOSTI FAKTORA PROTOKA?**

Rad na smanjenju faktora protoka je vrlo ozbiljan i složen posao. Zahteva vreme i kontinuirano praćenje vrednosti po vrstama proizvoda, kao i definisanje i preduzimanje određenih mera u cilju smanjenja faktora protoka. Od ove kalendarske godine imamo mogućnost praćenja faktora protoka kroz program Power BI, po vrstama proizvoda, kao i po proizvodnim jedinicama.

Cilj je postići trend smanjenja faktora protoka gotovih proizvoda, kao i smanjenje razlike između tehnološkog i ostvarenog faktora protoka.

Faktor protoka posebno postaje važan u okolnostima smanjenog broja naloga, kao što je trenutna situacija. Da bi se razu-

## Iz kancelarije Sekretara Društva:

Druga redovna sednica Nadzornog odbora Društva, održana je 09.05.2022.godine u Slovenskoj Bistrici.

Pored odluke o sazivanju 36. redovne sednice Skupštine Društva, na sednici Nadzornog odbora, između ostalih, donete su i sledeće odluke:

- Odluka o usvajanju Informacije o poslovanju Impol Seval a.d. i d.o.o. društava iz sistema Impol Seval za period I-III 2022.godine
- Odluka o usvajanju Informacija o realizaciji investicionih aktivnosti
- Odluka o odobrenju daljih investicionih ulaganja

Na 36. redovnoj sednici Skupštine akcionara Impol Seval a.d. Sevojno, održanoj 21.06.2022.godine, donete su sledeće odluke:

- Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja o poslovanju i finansijski izveštaji Društva za 2021.godinu
- Odluka o raspodeli dobiti
- Odluka o usvajanju Izveštaja Revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izveštaja Društva za 2021.godinu
- Odluka o usvajanju Izveštaja Komisije za reviziju
- Odluka o izboru revizora Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno za 2022. godinu
- Odluka o usvajanju Izveštaja Nadzornog odbora o poslovanju Društva i sprovedenom nadzoru nad radom Izvršnog odbora Društva
- Odluka o usvajanju godišnjeg Konsolidovani izveštaj o poslovanju i Konsolidovani finansijski izveštaji Društva za 2021. godinu
- Odluka o usvajanju Izveštaja Revizora o izvršenoj reviziji Konsolidovanih finansijskih izveštaja Društva za 2021. godinu.

### Dividenda

Skupština akcionara Impol Seval a.d. Sevojno donela je odluku da se, iz dobiti za raspoređivanje, za dividende rasporedi iznos od 623,90 dinara po akciji.



Sednica Skupštine Društva

melo koliko je značajno smanjiti prekomerno odbacivanje materijala, možda je najbolje pogledati kroz finansijski efekat. Uzećemo kao primer proizvodnju jedne uske, strečerovane trake, gde je zahtev kupca za težinom kotura cca 3 t. Očigledno da je velika razlika da li se traka pakuje u težini 2700 kg ili 3200-3300 kg. Ukoliko razliku od 500-600 kg pomnožimo sa cenom od oko 4000 EUR za 1 t gotovog proizvoda, onda je jasno da se po svakoj traci može izgubiti oko 2000 EUR, u uslovima kada se materijal proizvede na donjoj granici tolerancije za težinu.

### KOJE SU, U DATOM MOMENTU, NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTU U SEKTORU TEHNOLOGIJE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA USMERENE NA POBOLJŠANJE KVALITETA NAŠIH PROIZVODA?

U Sektoru Tehnologije i tehnološkog razvoja redovno se rade analize smetnji, zahteva za isporuku gotovih proizvoda, kao i internih i eksternih reklamacija. Sve ove analize, daju nam jasne informacije o kvalitetu i signal su za preduzimanje korektivnih mera, u slučajevima kada problemi postoje. Trenutno, najviše pažnje posvećujemo praćenju kvaliteta površine toplo-valjanih traka, jer smo prethodnih meseci imali značajan broj reklamacija usled nedostataka koji su posledica problema sa emulzijom. Urađena su određena metalografska ispitivanja uzoraka u Impolu, koja su potvrdila da je uzrok neusaglašenosti određenog broja reklamiranih proizvoda potekao sa toplog valjanja. U međuvremenu smo nabavili probnu količinu emulzionog ulja NOA SV8321 (proizvođač Total) i pratimo efekte primene.

### KOJI SU AKTUELNI RAZVOJNO –ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI I IMPOL SEVAL-U?

U toku ove kalendarske godine imamo prijavljenih 11 razvojnih projekata, čija je realizacija u toku. Uspešan završetak razvojnih projekata imaće za rezultat uglavnom poboljšanje tehnologije, poboljšan proizvod, poboljšanu leguru, a u dva slučaja i novi proizvod. Teme razvojnih projekata orijentisane su na aktuelnu problematiku u proizvodnji i određena unapređenja.

### KAKO SE REŠAVA KADROVSKA PROBLEMATIKA U SEKTORU TEHNOLOGIJE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA?

Moram da priznam da sam prilično zadovoljna kadrovskom strukturom u Sektoru tehnologije i tehnološkog razvoja. Kratkoročno, potreban je prijem jednog diplomiranog inženjera metalurgije na poslove Tehnologa hladnog valjanja I, pošto je, prelaskom kolegice u Sektor kvaliteta, to mesto ostalo upražnjeno.



## VESTI IZ ORGANIZACIONIH CELINA

*Ono što je u Impol Seval-u uvek aktuelno i stalni zadatak je ispunjenje planova proizvodnje, uz racionalizaciju troškova i postizanje dobrog kvaliteta.*

*U prvih pet meseci 2022. godine planski proizvodni ciljevi su u najvećoj meri ostvareni, ali pred nama je period u kome se stvari menjaju velikom brzinom i kome se kontinuirano moramo prilagođavati.*

### INVESTICIONI RAZVOJ

Tekst: **Aleksandar Kovačević**, direktor za investicioni razvoj

U proteklom periodu, u PJ Livnica je, kroz realizaciju tri investiciona projekta, obezbeđena pogonska spremnost peći L-1/3, L-2/4 i L-2/2.

Krajem aprila održan je „Kick-Off Meeting“ sa kompanijom „PRIMETALS“ – Nemačka, čime su započele aktivnosti na realizaciji projekta „Zamena upravljanja i mikrometra na Valjačkom stanu V-3“.

Krajem maja započeli su radovi na Revitalizaciji i modernizaciji Peći za žarenje V-5/6.

Tema sastanka održanog 02.06. 2022. god, sa predstavnicima kompanije „SISTEM TEHNIK“ – Turska, bili su tehnički i komercijalni detalji u vezi sa realizacijom projekta „Revitalizacija i modernizacija potisne peći za zagrevanje blokova V-1/3

(EBNER)“. U toku su izrada i usaglašavanje ugovora.

U toku su aktivnosti u vezi sa nabavkom i revitalizacijom transportnih sredstava kako bi se postepeno rešavala problematika logistike unutrašnjeg transporta u Impol Seval a.d.

U narednom periodu očekuju nas dalje aktivnosti u vezi sa revitalizacijom i modernizacijom opreme, osposobljavanjem Valjačkog stana za hladno valjanje V-3 za valjanje velikih traka, kao i više ekoloških

projekata kroz koje će se Impol Seval potvrditi kao društveno odgovorna firma.



Radovi na revitalizaciji i modernizaciji Peći za žarenje V-5/6

### SEKTOR TEHNOLOGIJE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA

Tekst: **Dušica Filipović**, direktor Sektora tehnologije i tehnološkog razvoja

Formiranjem Sektora tehnologije i tehnološkog razvoja od aprila 2022.god. počeli smo sa primenom novog programa HRM 4.0 za praćenje razvojnih projekata. Obuka istraživača je izvedena u Impol Seval-u od strane gospodina Peter Cvahtea, direktora za strateški razvoj. Obuka je uspešno izvedena i svi istraživači ažurno ispunjavaju svoje obaveze u HRM 4.0, kada su razvojni projekti u pitanju.



Toplo valjane trake

Glavni zadatak Tehnologije, u toku ove kaledarske godine, jeste važan posao na smanjenju faktora protoka gotovih proizvoda, odnosno na smanjenju razlike između ostvarenog Fp i tehnološkog Fp. U tom smislu je već dosta aktivnosti preduzeto, što je dalo dobre rezultate, pošto je Fp u aprilu i maju značajno pao. Olakšanje u svakodnevnom praćenju vrednosti Fp, donela je upotreba programa Power BI, koji je kreiran u Impolu, a koji smo u Sevalu odnedavno počeli da koristimo. Podrška u sprovođenju aktivnosti na smanjenju Fp, stigla je i iz Divizije Valjarništvo u Impol.

U cilju unapređenja kvaliteta toplo-valjanih traka, a samim tim i gotovih proizvoda, nabavili smo probnu količinu emulzionog ulja NOA SV8321 (proizvođač Total). U toku su intenzivna praćenja parametara emulzije, izgleda površine TVT, kao i mogućnosti proklizavanja pri valjanju mekih legura.



## PJ VALJAONICA

Tekst: **Ivan Matić, direktor PJ Valjaonica**

Uvek je aktuelno ono što je naš stalni zadatak, a to je ispunjenje planova proizvodnje, uz racionalizaciju troškova i potizanje dobrog kvaliteta.

U 2021. i za prvih pet meseci 2022. godine zacrtane planove smo, u najvećoj meri, ispunili. Pred nama je period u kome se stvari menjaju velikom brzinom i u kome treba biti fleksibilan i prilagodljiv. Tu pre svega mislim na organizatore proizvodnje i održavanja.

Ono što je trenutno aktuelno i biće u naredna dva meseca je modernizacija Peći za žarenje traka V5/6, kao i niz drugih aktivnosti na realizaciji investicija, pre svega onih koje se odnose na modernizaciju peći za zagrevanje blokova Ebner, kao i mašine za sečenje limova Ungerer. Završeni

su pregovori i potpisan je ugovor za nabavku novog kрана u hali 4, nosivosti 45/15 t, čija se isporuka očekuje krajem godine.



Ungerer

## PJ LIVNICA

Tekst: **Jelena Matić, direktor PJ Livnica**

Aktuelni i glavni zadatak PJ Livnica je ispunjavanje planova proizvodnje i dobijanje blokova zahtevanog kvaliteta.

Pored toga svakodnevno se radi na unapređivanju proizvodnje i smanjenju troškova.

Veliki izazov u 2022. godini su obuka i osposobljavanje novozaposlenih radnika.

U prethodnom periodu smo uspešno završili rekonstrukciju i modernizaciju peći za livenje L2/2.

U narednom periodu nas očekuje rekonstrukcija objekta za pakovanje i odlaganje šljake.



Rekonstrukcija objekta za odlaganje šljake

## PJ LINIJA ZA BOJENJE

Tekst: **Ljubomir Jevtić, direktor PJ Linija za bojenje**

PJ Linija za bojenje je u prvih pet meseci proizvela 5.807 t, što je za 19% više nego u istom periodu prošle, rekordne, godine. Prema stanju naloga za jul očekuje se da ćemo prvu polovinu godine završiti sa preko 7.000 t bojenih traka i limova.

Najveći izazov je, kao i dosada, ogroman broj boja (preko 800) i koji se i dalje povećava nesmanjenim tempom.

U narednom periodu, fokus će biti na pripremi tehničkih i logističkih uslova za dalje povećanje kapaciteta linije za bojenje, odnosno za rad u tri smene.



Linija za bojenje

### SEKTOR KVALITETA

Tekst: **Saša Luburić, šef Službe za kontrolu kvaliteta**



Saglasno sa Zakonom o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja životne sredine, polovinom maja je Impol Seval a.d. nadležnom Ministarstvu predao zahtev za izdavanje integrisane dozvole.

Takođe u maju, sprovedena je kontrolna provera sistema menadžmenta kvalitetom u Impol Seval a.d., prema modelu standarda ISO 9001:2015. Tokom provere nisu utvrđene neusaglašenosti za koje bi bile pokrenute korektivne mere, već su date opservacije i sugestije radi poboljšanja Sistema.

Za potrebe rada u Metalografskoj laboratoriji, početkom juna, za zaposlene Draganu Ostojić-samostalnog inženjera za metalografska ispitivanja i Sašu Luburića-šefa Službe za kontrolu kvaliteta, na Tehnološko-Metalurškom fakultetu Beograd sprovedena je obuka „**Mikrostrukturna karakterizacija Al legura i priprema metalografskih uzoraka**”.

### SEKTOR MARKETINGA

Tekst: **Miroslav Joksimović, direktor Sektora marketinga**

U aprilu i maju 2022. godine, evidentan je veliki pad tražnje za valjanim aluminijumskim proizvodima. Trend prodaje ukazuje da će tražnja verovatno biti mala i u junu.

Popunjenost lagera, visoka stopa inflacije i slabljenje tržišne aktivnosti su glavni uzorci pada tražnje za aluminijumskim proizvodima.

Ohrabruje informacija, koju smo nedavno dobili, da je Evropska komisija donela odluku da anti-damping mere za kineske aluminijumske proizvode ponovo stupe na snagu 12. jula.

Trgovci, kao i krajnji potrošači su napravili velike zalihe tako da pravi efekat ove odluke možemo očekivati tek krajem trećeg ili početkom četvrtog kvartala.

Jedino je prodaja bojenog asortimana i dalje na visokom nivou što nam omogućava da popunimo proizvodne kapacitete za proizvodnju ovog asortimana.

Početkom maja imali smo otežanu organizaciju dopreme ingota usled nedostatka kamiona za prevoz metala iz Luke Bar. Zajedničkim naporom logističke službe Impol-a i naših komercijalista, ovaj problem je prevaziđen.

Nabavka je uspeła da obezbedi dovoljne količine svih materijala za nesmetan rad proizvodnje.

Cene svih materijala i dalje rastu, a usled rasta cene nafte značajno su povećani i transportni troškovi.

Rokovi isporuke materijala i pojedinih rezervnih delova su i dalje dugi zbog poremećaja u lancu snabdevanja isporučilaca.

#### **IMPOL SEVAL-u ODOBREN STATUS AEO – CARINSKA POJEDNOSTAVLJENJA/SIGURNOST I BEZBEDNOST**

Uprava Carina Republike Srbije Rešenjem od 10.06.2022. godine usvojila je zahtev Impol Seval a.d. za dobijanje statusa AEO - “Authorized Economic Operator.” / “Ovlašćeni privredni subject” (OPS).

### SEKTOR INFRASTRUKTURE

Tekst: **Dragan Mičić, direktor Sektora infrastrukture**

Uzimajući u obzir okolnosti, situacija sa snabdevanjem energijom je stabilna, u smislu da nema prekida u isporuci, nema ozbiljnih najava da snabdevanje može biti ugroženo i da su pri tome cene izuzetno povoljne za nas.

Cena električne energije je osigurana ranije, već potpisanim godišnjim ugovorom sa EPS-om, dok je cena prirodnog gasa ograničena do kraja maja, novom uredbom Vlade Republike Srbije od 19.05.2022.godine. Pokušavamo da takvu situaciju iskoristimo kako bismo realizovali odobrene, ili pokrenuli nove projekte iz domena unapređenja energetske efikasnosti.

U pripremi su, ili se već realizuju investicioni projekti u vezi građevinske i telekomunikacione infrastrukture.

## TEHNIKA d.o.o.

Tekst: **Milan Đoković, direktor Tehnika d.o.o.**

Trenutno stanje u Impol Seval Tehnika d.o.o. je uobicajeno. Obavljaju se redovni poslovi i zadaci.

U prvih pet meseci ove godine povećana je proizvodnja drvene ambalaze za potrebe Impol Sevala i ona je iznosila 1659,4 m<sup>3</sup>. U istom periodu proizvedeno je i 5245 kom kartonskih hilzni.

Probleme u radu pravi neprekidno povećanje cena materijala za proizvodnju kao sto su celici, drvena gradja , karton i lepak za hilzne.

Za sada posla ima dovoljno, nemamo problema sa ljudskim resursima i zadovoljni smo sa postignutim rezultatima.

U pogonu u Krčagovu u toku su građevinski radovi na sanaciji nadstrešice i postavljenje novog sloja asfalta ispred proizvodne hale.



Postavljanje novog sloja asfalta ispred proizvodne hale u Krčagovu

## FINAL d.o.o.

Tekst: **Đorđe Pjević, direktor Final d.o.o.**

Poslovanje Impol Seval-a, u periodu januar-maj 2022.godine, obeležili su izuzetno dobri proizvodni rezultati.

Ostvaren fizički obim proizvodnje, uz izuzetno visoke cene prerade u prodajnim cenama realizovanih proizvoda , kao i nizak nivo cena utrošenih energenata, obezbedili su da Društvo u ovom periodu iskaže rekordan iznos dobiti. Visok nivo dobiti obezbedio je visok nivo tekuće likvidnosti Društva.

I pored rasta cene metala, došlo je do smanjenja kreditne zaduženosti Društva, uz redovno izmirenje obaveza u valuti plaćanja.

Izvršena ja revizija finansijskih izveštaja Impol Seval a.d za 2021. godinu. Revizori su konstatovali da su Finansijski izveštaji Impol Seval-a sastavljeni u skladu sa zakonskim propisima i MSFI.



## PKC d.o.o.

Tekst: **Gordana Savić, direktor PKC d.o.o.**

U toku su redovni poslovi na selekciji, prijemu i osposobljavanju novozaposlenih i lica van radnog odnosa. Sprovedena je stručna praksa Operatera za preradu metala za školsku2021/2022. godinu. Organizovane su i sprovode se obuke za rukovanje sredstvima unutrašnjeg transporta za 65 učesnika obuke. Takođe, u toku su obuke za korišćenje programa HRM 4.0, koje se sprovode svakog četvrtka i kojima prisustvuju zaposleni iz PKC d.o.o. i Inženjer infostistema, po Programu osposobljavanja koji je usaglašen između Kadringa i PKC d.o.o.

Izvršena je analiza rezultata ankete Ocene zadovoljstva zaposlenih u okviru koje je dat akcioni plan mera i aktivnosti u cilju poboljšanja.

Obezbedena je predaja arhivskih knjiga društava Impol Sevala Istorijskom arhivu Užice.

Urađen je Pravilnik o načinu evidentiranja zaštite i korišćenja e-dokumenata.

U toku su aktivnosti na implementaciji izmena i dopuna Zakona o privrednim Društvima.

Usvojen je predlog novog Pravilnika o podsticanju, organizovanju i vrednovanju inovatorskih delatnosti, koji treba da omogući fleksibilnije uslove za podsticanje inovativnosti zaposlenih.

Takođe, sprovode se tehničke aktivnosti za implementaciju Linijskog nadzora u PJ Livnica (vizuelizacija, tehnički uslovi, obuke).

Od početka godine dogodilo se ukupno 10 povreda na radu i sve su lake.

Procenat odsutnosti zaposlenih po osnovu bolovanja ima ozbiljan trend pada i blizu je ostvarenja planske vrednosti s obzirom na to da se epidemiološka situacija stabilizovala.



# ELEKTORSKI SASTANAK U TLM U ŠIBENIKU



*Ove godine sastanak elektora, na nivou Impol-a, održan je u Tvornici lakih metala u Šibeniku. Članovi Predstavničkog tela radnika grupe Impol, ispred Impol Seval-a: Šaponjić Dušan, Panić Slađana i Vučković Miodrag, pored programskih obaveza, posetili su i proizvodne pogone hrvatske fabrike, koja je od 2018.godine deo grupe Impol.*

O utiscima sa sastanka i o poseti TLM-urazgovarali smo sa Dušanom Šaponjićem, elektorom elektorske baze Impol Seval a.d. Sevojno.

## **ZA POČETAK, KAKVI SU LIČNI UTISCI O OVOM DOGAĐAJU?**

Ukupno gledano, utisak je izuzetno pozitivan. Uspostavljeni su neki novi kontakti, kako među elektorima, tako i na nivou sindikata (prisustvovali su i predsednici sindikata) iz Slovenije, Hrvatske i Srbije. Pre svega, oduševila me gostoprimiteljnost na koju smo naišli i nadam se da ćemo dostojno istu uzvratiti kada mi budemo domaćini.

## **DAKLE, U PLANU JE DA SE SLEDEĆI SASTANAK ODRŽI U SRBIJI?**

Do sada je bila praksa da se elektorski sastanci održavaju u Slovenskoj Bistrici. Ove godine izabran je Šibenik kako bi se posebna pažnja posvetila TLM-u, kao delu grupe Impol. Planirano je da sledeći put fokus bude na nama, i shodno tome, bićemo domaćini.

## **MOŽETE LI NAM NEŠTO VIŠE REĆI O TLM-U?**

Radi se o gigantu koji poseduje ogroman fabrički i poslovni prostor. Imali smo priliku da obiđemo proizvodne pogone i razgovaramo sa zaposlenima, što je rezultiralo korisnom razmenom iskustava. Shodno veličini, ali i prilikama u regionu, imaju

problema sa ljudstvom, odnosno nemaju dovoljno radnika, što je naročito izraženo tokom letnjeg perioda zbog sezonskih poslova u turizmu. Takođe, s obzirom da su relativno skoro postali deo grupe Impol, njih tek čeka modernizacija koju smo mi već, dobrim delom, sproveli. Rekonstrukcije valjačkih stanova i ostalih procesnih mašina su posao koji TLM tek treba da obavi.

## **ŠTA BI STE IZDOJILI SA SAMOG SASTANKA KAO BITNO ZA NAŠE ZAPOSLENE?**

Glavni izvršni direktor, gospodin Andrej Kolmanič nas je upoznao sa trenutnim stanjem, ali i predviđanjima za naredni period. Prva četiri meseca tekuće godine bila su vrlo dobra za celu grupu, uključujući i Impol Seval. U periodu koji nam predstoji očekuje se blago "zatišje" na tržištu, a zatim i oporavak, već početkom jeseni. Takođe, biće uvedena "nulta tolerancija" prema povredama na radu, u smislu prevencije incidentnih situacija. Jedan od konkretnih primera je implementacija linijskog nadzora i kontrole. Generalni direktor Impol-TLM d.o.o. gospodin Bojan Kropf je predstavio proizvodni program i buduće projekte ovogodišnjeg domaćina.

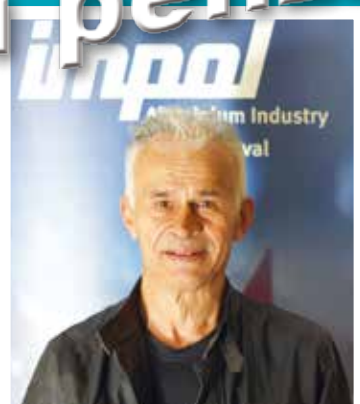
## **DA LI SE RAZGOVARALO O IMPOL SEVAL-U?**

Da, u narednom periodu nas očekuje rekonstrukcija peći za žarenje blokova V-1/3, kao i hladne valjaonice, V-3, nakon čega je planirano da se omogući rad sa velikim trakama (12 tona).

# Naši penzioneri



**Mirjana Stanić**, zasnovala je radni odnos u Društvu 01.08.1979. godine. U penziju je otišla 05.05.2022. godine, sa poslova Referent platnog prometa.



**Velimir Ćosić**, zasnovao je radni odnos u Društvu 28.09.1977. godine. U penziju je otišao 17.06.2022. godine, sa poslova Metalurški radnik.



**Šuljagić Damijan**, zasnovao je radni odnos u Društvu 17.08.1981. godine. U penziju je otišao 28.06.2022. godine, sa poslova Brusač PJ Valjaonica.

# BRINIMO O NAŠOJ BEZBEDNOSTI

*Svaka povreda na radu može biti sprečena*

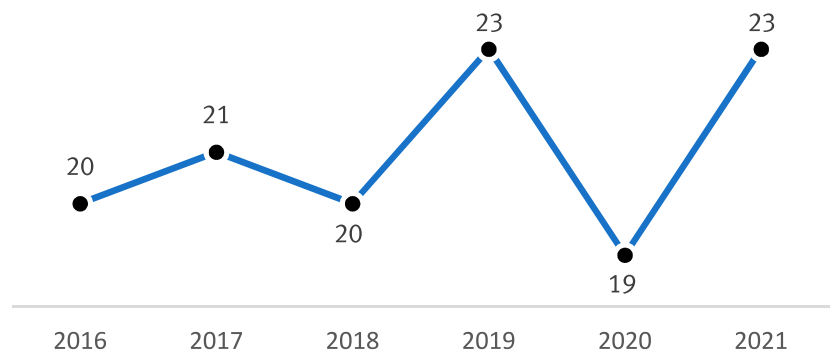


U 2021. godini sistem Impol Seval beleži blago povećanje broja povreda na radu u odnosu na period od nekoliko godina unazad (grafikon 1).

Ovakav trend u 2021. godini se može pripisati intenzivnim i sveobuhvatnim investicionim radovima koji su se obavljali u skoro svim proizvodnim jedinicama.

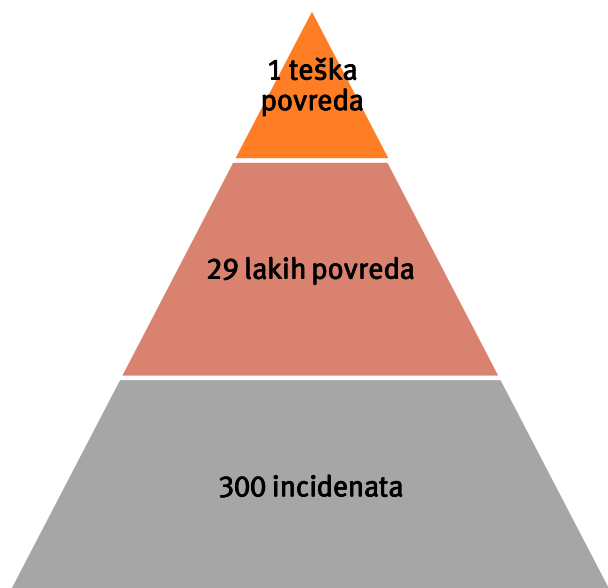
Oscilacije u proizvodnji i tempu rada zbog zastavljanja proizvodne opreme radi remonta, uticala je na povećan broj povreda.

Takođe, određeni udeo u ukupnom broju povreda na radu čine i lakše povrede zbog koji su zaposleni odsustvovali sa rada svega nekoliko dana. Ovakve povrede na radu, ali i većinu ostalih, je moguće veoma lako sprečiti uz, malo dodatne pažnje.



grafikon 1

U 2022. godini, prvih šest meseci, sistem Impol Seval beleži 10 lakih povreda na radu, što je isti ukupan broj u odnosu na uporedni period 2021. godine, ali bolji rezultat, s obzirom na to da se, za razliku od prošle godine, u ovom periodu, nije dogodila nijedna teška povreda na radu. Štaviše, povrede su lake i u smislu broja dana bolovanja zaposlenih, po ovom osnovu, koji je znatno manji, nego za prvih 6 meseci prošle godine.



grafikon 2

Poboljšanje je evidentno u svim organizacionim celinama, a naročito proizvodnim. **PJ Livnica i PJ Valjaonica su u ovoj godini ostvarile period od po 100 i više dana rada bez povrede na radu, dok je PJ Linija za bojenje ostvarila period od 500 dana rada bez povrede na radu.**

Značajna mera, od uticaja na smanjenje broja povreda na radu je prijavljivanje incidenata, odnosno opasnih događaja i opasnih stanja radne okoline i realizacija mera za njihovo otklanjanje. Prema Henrihovoju teoriji, na svakih 300 incidenata desiće se 29 opasnih događaja odnosno blagih povreda na radu ili jedna teška povreda, sa ozbiljnim posledicama (grafikon 2).

Zato je jako bitno da zaposleni u što većem broju prijavljuju sve opasnosti koje uoče u svom radnom prostoru.

Otklanjanjem uočenih opasnosti ostvariće se uslovi za bezbedan rad i smanjiti broj povreda na radu, što bi trebalo da nam omogući da kraj godine dočekamo u okvirima planskih vrednosti ovog osnovnog pokazatelja.

# OD ĐAKA DO OPERATERA ZA PRERADU METALA

Tekst: Darko Vasiljević, saradnik za kadrovske poslove

*Krajem maja završena je praktična nastava za učenike III razreda Tehničke škole, operatera za preradu metala. Oni su kao deca, na početku školovanja, imali priliku da zakorače u svet odraslih baš u pogonima našeg Društva, da bi sada, nakon tri godine, iz njih izašli kao mladi, odrasli ljudi.*

*O iskustvima sa prakse i njihovim daljim planovima, razgovarali smo sa nekim od učenika, kao i sa njihovim mentorima koji su dali svoj generalni utisak o ovoj generaciji učenika:*

**Jelena Matić, direktor PJ Livnica - mentor livcima:** Za njih imam samo reči hvale. Bili su veoma dobri, uzorni i marljivi, što je na kraju rezultiralo visokim stepenom znanja i dobrim ocenama.

**Goran Vujović, tehnolog metalurške tehnologije - mentor valjačima:** Na prvi pogled se vidi da su vredni, snalažljivi i zainteresovani. Ono što bih istakao, kao bitnu odliku ove generacije, je želja i sposobnost da iniciraju komunikaciju sa radnicima koji su ih direktno obučavali, na taj način stvarajući prisniji odnos i olakšavajući prenos znanja.

*Neke od učenika upitali smo o iskustvima, očekivanjima i planovima za budućnost:*

## KAKO VAM SE DOPALA PRAKTIČNA NASTAVA U IMPOL SEVAL-U?

**Dejan Gligorijević:** Kada se sve sabere, zaista sam zadovoljan znanjem i iskustvom koje mi je preneto za vreme praktične nastave.

**Nikola Masal:** Prezadovoljan sam. Smatram da je praktična nastava pola učenja, što se tiče ove tri godine školovanja. Dosta je drugačije kada se o nečemu samo sluša, i kada se zapravo dođe do mašine i vidi iz prve ruke kako se njome upravlja i kako ona funkcioniše.

**Ivan Gojgić:** U potpunosti sam zadovoljan celokupnim iskustvom, sve je bilo ekstra.

**Mladen Marijanović:** Iskustva ovde, u poslednje tri godine su uglavnom bila pozitivna. Dosta je benefita ovakvog načina učenja i mislim da doprinosi našem razvoju na više načina.

**Luka Milovanović:** Pre svega bilo je veoma zanimljivo. Naravno, najbitnije je



Učenici III razreda Tehničke škole obrazovnog profila – operater za preradu metala

da smo stekli iskustvo i direktan uvid u procese rada, kao i radne navike.

## NA KOJOJ MAŠINI VAM JE BILO NAJZANIMLJIVJE RADITI?

**Dejan Gligorijević:** Najzanimljiviji mi je sam proces livenja. Jednostavno tu mogu da vidim sebe.

**Nikola Masal:** Definitivno V-4 i V-8.

**Ivan Gojgić:** Bez dvoumljenja, frez mašina, više od svega ostalog sa čim sam se ovde susretao.

**Mladen Marijanović:** Naučio sam da rukujem sa delovima mašina na V-8 i V-24.

**Luka Milovanović:** Izdvojio bih frez mašinu i testeru, kao nešto što mi je posebno privuklo pažnju.

## KAKAV JE BIO ODNOS MENTORA, ODNOSNO MAJSTORA SA KOJIMA STE SARAĐIVALI TOKOM PRAKSE?

**Dejan Gligorijević:** Vrlo sam zadovoljan i zahvalan svima koji su izdvojili vremena da nas upute u procese proizvodnje

i imali strpljenja da odgovore na naša pitanja i pojasne sve što nam nije bilo jasno „iz prve“.

**Nikola Masal:** Svi su bili zaista odlični, korektni i videlo se da se trude da nam što više približe ono što je za njih svakodnevnica, a nama potpuno nova materija.

**Ivan Gojgić:** Bilo je u redu. Mislim da im nije bilo lako da se, iz svojih svakodnevnih poslova, prekvalifikuju u učitelje, jer su oni to bili za nas, ali su ipak bili na visini zadatka.

**Mladen Marijanović:** Svima sam zahvalan i generalni utisak je pozitivan, ali morao bih da izdvojim Vidoja Perišića kao majstora od koga sam, lično, najviše naučio i na tome sam mu veoma zahvalan.

**Luka Milovanović:** Odnos prema nama je bio ljudski i korektan od strane svih u Društvu. Pogotovo su majstori imali razumevanja i strpljenja za nas, prilikom direktnog prenošenja znanja i hvala im na tome.





Stipendisti Društva: Ivan Gojgić, Mladen Marjanović i Dejan Gligorijević

#### VIDITE LI SEBE U IMPOL SEVAL-U U BUDUĆNOSTI?

*Dejan Gligorijević:* Naravno! Smatram da sam ovde proveo dovoljno vremena kako bih sa sigurnošću mogao reći da je ovo firma u kojoj bih želeo da se zaposlim.

*Nikola Masal:* Ono što je bilo presudno da poželim zaposlenje u Impol Sevalu je više nego korektan međuljudski odnos između radnika. Smatram da je radno okruženje bez tenzija i netrpeljivosti prvi preduslov za lako i nesmetano izvršenje radnih zadataka.

*Ivan Gojgić:* Već zamišljam sebe kao zaposlenog u Impol Sevalu (smeh). Iskreno se nadam da će se prilika za to ukazati odmah nakon završetka škole, dok je znanje sa prakse još sveže.

*Mladen Marjanović:* Sigurno da želim ovde da zasnujem radni odnos. Već poznajem ljude, pogon i znam šta bi se očekivalo od mene, ali i šta ja mogu da očekujem od Poslodavca.

*Luka Milovanović:* Nisam zainteresovan za zaposlenje odmah nakon srednje škole jer planiram da nastavim sa školovanjem. U doglednoj budućnosti, ukoliko bude potrebe za stručnom spremom koju budem imao, naravno da bih voleo da se ovde vratim kao radnik.

#### KADA STE POČINJALI SA PRAKTIČNOM NASTAVOM SIGURNO STE IMALI NEKA OČEKIVANJA ILI PREDRASUDE. KOLIKO SE MIŠLJENJE PROMENILO DO SADA, KADA JE CEO PROCES IZA VAS?

*Dejan Gligorijević:* Bolje je nego što sam zamišljao na početku. Rad je dosta lakši i zanimljiviji nego što sam pretpostavljao.

*Nikola Masal:* Mnogo se razlikuje, jer sam u Impol Sevalu ušao bez ikakvog praktičnog predznanja. Sada imam utisak da pripadam ovde i da mi je sve blisko i poznato.

*Ivan Gojgić:* Na početku je sve delovalo zastrašujuće, ponešto i opasno. Sada imam dosta opušteniji pogled jer znam da, dokle god sam savestan i pridržavam se propisa i pravila, nema razloga za brigu.

*Mladen Marjanović:* Moja očekivanja su ispunjena, za sve što sam se nadao da ću naučiti, pružena mi je prilika da naučim.

*Luka Milovanović:* Mislio sam da će biti znatno lakše, odnosno da učenici neće biti fizički uključeni u procese rada. U svakom slučaju sigurno je imalo pozitivan uticaj na školovanje generalno.

#### OBUKA ZA RUKOVANJE SREDSTVIMA UNUTRAŠNJEG TRANSPORTA



Ove godine je na obuku za rukovanje sredstvima unutrašnjeg transporta upućeno 65 zaposlenih. Obuka se odvija prema planiranoj dinamici.

## KAKO POSTATI I OSTATI KADROVIK U IMPOL SEVAL-U

*Razgovaramo sa Nevenom Marković, glavnim saradnikom za kadrovske poslove*

### **OD KADA STE ZAPOSLENI U PKC d.o.o. I KAKO JE TEKAO VAŠ KARIJERNI PLAN?**

U PKC-u sam zaposlena od 2010. godine i to prvo na poslovima Saradnik za kadrovske poslove.

S obzirom da do tada nisam imala radnog iskustva u obavljanju kadrovskih poslova to je značilo da u Impol Seval-u počinjem od „nule“. Da bih razumela i obavljala kadrovske poslove vrlo brzo mi je postalo jasno da moram savladati osnovne kadrovske korake. Potreba da što pre naučim posao i da tako budem od koristi i kolegama i sebi terala me je da idem napred i da se usavršavam, pa sam relativno brzo premeštena na poslove Vodećeg saradnika za radne odnose, poslove koji su tada imali za primarni cilj regulisanje radno pravnog statusa zaposlenih. Danas obavljam poslove Glavnog saradnika za kadrovske poslove kao krovne poslove u kadrovskom području.

### **DA LI JE PKC d.o.o. ISPUNIO VAŠA OČEKIVANJA?**

Kada sam počela da radim u PKC d.o.o. moja očekivanja su bila usmerena na što brže savladavanje posla i nisam raz-

mišljala šta mogu da očekujem od PKC d.o.o. već šta Društvo može dobiti od mene kao mladog radnika. Zнала sam da će posvećenost poslu i rad uticati da moji rezultati budu dobri, a Poslodavac će umeti to da ceni. Protekom vremena rad i usavršavanja u PKC d.o.o. odrazili su se i na druge sfere u mom životu, što je dalo pozitivne reakcije moje bliže okoline. Danas, kada razmišljam o svojoj karijeri smatram da mi nijedan drugi poslodavac ne bi pružio mogućnosti i iskustva kakva sam ovde dobila kao početnik.

### **KOLIKO SU VAŠEM RAZVOJU DOPRINELE STARIJE KOLEGE I SARADNICI?**

Uticao iskusnijih kolega je bio presudan za oblikovanje mene, kao kadrovika. Smernice, saveti, kao i mogućnost da posmatram njihov rad su bili baza na kome sam gradila svoj pristup u radu. Prva lekcija, a i moj utisak koji sam imala već prvog dana rada bio je da pojedinac u Kadrovskoj ne može da opstane sam, već su svi povezani i moraju da funkcionišu kao tim.



**KAKO JE BITI KADROVIK U IMPOL SEVAL-U?**

Dinamično, svaki dan donosi nešto novo. Iako mnogi misle da je ovaj posao šablon to je daleko od istine. U Impol Seval-u biti kadrovik obuhvata širok spektar poslova- regrutacija i selekcija kandidata, organizacija i sistematizovanje poslova, regulisanje radno pravnog statusa zaposlenih, svakodnevni rad sa ljudima. To zahteva mnogo znanja, sposobnosti i posvećenosti samom poslu.

**ŠTA SU NAJVEĆE TEŠKOĆE, A ŠTA NAJVEĆE ZADOVOLJSTVO U POSLU KOJI OBAVLJATE?**

Najveće teškoće u kadrovskom poslu čine usitnjene procedure koje se dokumentuju velikim brojem „papira“. Ove poteškoće rešiće se digitalizacijom kadrovskih poslova, implementacijom kadrovsko-informacionog programa HRM 4.0, a ujedno, benefite će osetiti svi zaposleni.

Trenutno je najveći deo moga posla usmeren na angažovanje na pomenutoj implementaciji, što je izazov, ali i zadovoljstvo s obzirom da učestvujem u postavljanju novih standarda.

**DA LI SE RADNA KLIMA U PKC d.o.o. I UKUPNO IMPOL SEVAL-U DANAS, RAZLIKUJE U ODNOSU NA RADNU KLIMU KOJU STE ZATEKLI KADA STE ZASNOVALI RADNI ODNOS?**

Positivna radna klima je bitan faktor za efikasnost zaposlenih, njihovu kreativnost i inovativnost. U modernom dobu, globalizacija i sve brži ritam života, odražava se i na poslove koje obavljam i ujedno iziskuje, pored ekspeditivnosti, konstantno usavršavanje i praćenje promena, koje zahtevaju potpunu posvećenost poslu. To stvara sveprisutan problem otuđenosti među ljudima koji nije postojao u prethodnim generacijama. Jedan od uspešnijih odgovora na ovu pojavu u Impol Seval-u jeste

team building. Naravno, na svakome od nas je da se sa tim bori i na ličnom planu.

**ŠTA SMATRATE NAJDRAGOCENIJIM ISKUSTVOM RADA U PKC d.o.o.?**

Najdragocenije iskustvo je rad sa ljudima: svaki slučaj je specifičan, mora se voditi računa i o najmanjim sitnicama, jer bi posledice mogle biti velike. Brzina razmišljanja, sposobnost da se prepoznaju unikatnosti problema ili potrebe zaposlenih i poznavanje propisa, internih akata i postupaka, su neophodni za uspešan rad.

**KOJE PROJEKTE SMATRATE SVOJIM NAJVEĆIM USPEHOM, A KOJI IZAZOVI VAS TEK OČEKUJU?**

Jedan od najznačajnijih projekata na kojima sam do danas učestvovala je zajednički projekat Impol Seval-a, Tehničke škole Užice i Valjaonice bakra Sevojno u formiranju novog obrazovnog profila „Operater za preradu metala“, za inovativni model školovanja. Zajedničkim radom sve tri strane u projektu uspeli smo da rešimo dugogodišnji problem nedostatka radne snage metalurških zanimanja. Za razliku od prethodnog perioda kada smo imali deficit kandidata metalurških zanimanja, od 2020. godine do danas u radni odnos smo primili 15 Operatera za preradu metala na poslovima livca ili valjaoničara.

Prioritet u Kadrovskim poslovima i najznačajniji izazov koji nas očekuje u narednom periodu je digitalizacija kadrovskih poslova, odnosno implementacija kadrovsko-informacionog sistema HRM 4.0 i njegovo povezivanje sa ostalim programima, gde pre svega mislim na program evidencije radnog vremena Time&Space.

**KOLIKO JE VAŽAN TIMSKI RAD I KOLEGIJALNOST I KAKO SE USPOSTAVLJA I ODRŽAVA?**

Već sam rekla da bez timskog rada nije moguće kvalitetno obavljati kadrovske poslove. Kolegijalnost se gradi kroz međusobno poverenje i empatiju. Naravno, potrebno je vreme kako bi se stvorio stabilan tim, sa što manje personalnih promena.

**KAKO UPRAVLJATI NOVIM GENERACIJAMA ZAPOSLENIH?**

Mislim da je ključ uspeha u međusobnom poštovanju, pronaći ravnotežu. Nova generacija zaposlenih pripada generaciji takozvanih milenijalaca za koje je karakteristično da sve rade brzo, odmah i sad. Iako mi očekujemo od njih da odmah usvoje radnu etiku prthodnih generacija i od dece postanu odgovorni i produktivni ljudi, sa druge strane i mi se moramo truditi da razumemo njihove sisteme vrednosti i poglede na svet. Potrebno je da osete da su prihvaćeni, da se njihov trud, rad i ideje uvažavaju podjednako kao i kod starijih kolega i omogućiti im stalna usavršavanja i edukacije kako im posao ne bi postao monoton.

**ŠTA JE PREDMET VAŠIH PRIVATNIH INTERESOVANJA, KOJI VAS ZAOKUPLJA U SLOBODNO VREME?**

Trenutno sam najviše okupirana svojom porodicom i razvojem moje dece. Starija ćerka završava važan deo školovanja i kao roditelj moram da joj pružim svaku vrstu podrške za dalje. U slobodno vreme najviše volim da čitam istorijske romane, putujem i obilazim mesta u kojima su se odigrali važni istorijski događaji kod nas ili u inostranstvu.

**IMATE LI PLANOVE ZA LETOVANJE?**

Naravno. Leto je rezervisano za porodicu, prijatelje i putovanja.

*Nevenin pogled na svet, malo drugačiji*

3 knjige koje su na Vas ostavile utisak:  
Zločin i kazna-Dostojevski  
Knjiga o Milutinu-Danko Popović  
Užice sa vranama-Ljubomir Simović



3 Vaše najbolje osobine:  
Odgovornost, istrajnost, posvećenost.



3 stvari kojim ispunjavate Vaše slobodno vreme:  
Putovanja sa porodicom, druženje sa bliskim prijateljima, čitanje, od stručne literature do lake beletristike.



Šta kod ljudi najviše cenite:  
Iskrenost, spremnost da pomognu drugoj osobi kad je potrebno, hrabrost.



Šta vas kod ljudi najviše nervira:  
Neiskrenost, sujeta, površnost.



Kad ste u životu bili najsrećniji:  
Ne mogu navesti kada sam u životu bila najsrećnija, jer smatram da je za čoveka dovoljno da može da prepozna i najmanji trenutak kada je srećan i da maksimalno uživa u njemu.





### **Miloje Mijailović** PJ Linija za bojenje

**Obrazovanje:** Tehničar mehatronike

**Mesto stanovanja:** Drežnik

**Zaposlena u Impol Seval-u od:** 01.04.2021.godine

**Trenutno na poslovima:** Radnik na Liniji za bojenje

**Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?**

Impol Seval ima reputaciju uspešne i dobre firme u kojoj, mladi radnici, imaju sigurnost da planiraju svoju budućnost bez straha.

**Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?**

Na prvom mestu kolektiv. Iako svi vredno i ozbiljno pristupaju poslu, uvek vlada dobra atmosfera i prijateljski odnos između kolega.

**Porodica?**

Otac, majka, brat i sestra.

**Slobodno vreme/hobi?**

Druženje sa prijateljima, fudbal.

**Hrana koju najviše volite?**

Pilav.

**Kako biste opisali sebe u tri reči?**

Društven, vredan, odgovoran.

**Vaša poruka zaposlenima?**

Mislim da je najbitnije imati dobar i korektan odnos sa kolegama, jer, u tom slučaju, vreme provedeno na radu je prijatnije i kvalitetnije, a i posao se bolje obavlja ukoliko pomažemo jedni drugima.



### **Danica Stevanović** Sektor marketinga

**Obrazovanje:** Prodavac

**Mesto stanovanja:** Sevojno

**Zaposlen u Impol Seval-u od:** 12.08.1991.godine

**Trenutno na poslovima:** Skladištar u Centralnom magacinu II

**Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?**

Vodila sam se iskustvom i savetima supruga koji je u vreme kada sam načinila izbor već radio ovde.

**Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?**

Volim svoj posao i organizovanost koju on zahteva. Prijem, skladištenje i izdavanje robe iziskuje visok nivo pedantnosti.

**Porodica?**

Udovica, majka dva sina.

**Slobodno vreme/hobi?**

Šetnja i čitanje.

**Hrana koju najviše volite?**

Pilav.

**Kako biste opisali sebe u tri reči?**

Vredna, požrtvovana i odgovorna.

**Vaša poruka zaposlenima?**

Svoj posao obavljajte savesno i na vreme. Na taj način olakšavamo kolegama, ali i sebi vreme provedeno na radu.



**Radomir Martinović**  
**PJ Livnica**

**Obrazovanje:** Metalobrusač i Kranista

**Mesto stanovanja:** Užice

**Zaposlena u Impol Seval-u od:** 20.07.1998.godine

**Trenutno na poslovima:** Vozač kрана u PJ Livnica

**Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?**

Zbog sigurnosti posla u stabilnoj i jakoj firmi, redovnih primanja i generalno, poštovanja prava radnika.

**Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?**

Dinamika rada. Posao je takav da sam uvek negde potreban.

**Porodica?**

Neoženjen.

**Slobodno vreme/hobi?**

Fudbal.

**Hrana koju najviše volite?**

Špagete.

**Kako biste opisali sebe u tri reči?**

Iskren, dobar, opušten.

**Vaša poruka zaposlenima:**

Poručio bih, pre svega mladim kolegama koji su došli i dolaze u Impol Seval, da je ovo ozbiljna firma u kojoj mogu očekivati napredak i vrednovanje truda koji ulažu na poslu.

**Goran Dumanjić**  
**PJ Livnica**

**Obrazovanje:** Alatničar

**Mesto stanovanja:** Požega

**Zaposlena u Impol Sevalu od:** 01.01.2004. godine

**Trenutno na poslovima:** Topioničar I

**Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?**

Moj otac je radio ovde, slušajući njegove priče i savete nisam se dvoumio gde treba da gradim svoju budućnost.

**Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?**

Dobar balans odgovornosti, profesionalnosti, opuštenosti i prisnosti među kolegama.

**Porodica?** Supruga i ćerka.

**Slobodno vreme/hobi?**

Rekreacija i sport.

**Hrana koju najviše volite?**

Jagnjeće pečenje.

**Kako biste opisali sebe u tri reči?**

Positivan, duhovit, odgovoran.

**Vaša poruka zaposlenima?**

Preuslov za bilo koji uspešan rad je briga i odgovornost za sopstvenu i bezbednost svojih saradnika.



# PRIVATNO OBEZBEĐENJE NISU PORTIRI, VEĆ SLUŽBENICI OBEZBEĐENJA SA JASNO POSTAVLJENIM OVLAŠĆENJIMA

*O značaju i ulozi privatnog obezbeđenja u sistemu zaštite lica, imovine i poslovanja Impol Seval a.d. razgovaramo sa Budimirom Trifunovićem, direktorom Valjaonica Bezbednost DOO, društvom koje Impol Seval-u pruža uslugu privatnog obezbeđenja:*



*Budimir Trifunović, direktor Valjaonica Bezbednost DOO Sevojno*

## **DA LI JE ANGAŽOVANJE PRIVATNOG OBEZBEĐENJA INVESTICIJA ILI TROŠAK?**

Danas je privatno obezbeđenje postalo privredna grana u Republici Srbiji, koja zapošljava preko 50 hiljada ljudi i značajan je deo čitavog privrednog abijenta, koji još uvek nije shvaćen na pravi način. U Srbiji još uvek ne možemo da se odviknemo od pežorativnih shvatanja da ovu profesiju svodimo na „portira“.

Ovo pitanje je pravo i prema njemu se postavljamo na dva načina: u odnosu na korisnika usluga i u odnosu na davaoca usluga.

Prvo, privredna društva koja se bave poslovima privatnog obezbeđenja (davaoci usluga), da bi obezbedili uslove da vrše ove poslove u skladu sa Zakonom, moraju ispuniti određene uslove u pogledu izbora kadrova, obuka, licenciranja i opremanja, što zahteva ozbiljna ulaganja. To znači da je to ulaganje jedna vrsta investicije, ukoli-

ko se time obezbedi profit i razvoj privrednog društva.

Ukoliko se u tom procesu ne izvrši dobra procena i ne obezbedi dobar materijalni položaj za te kadrove i kadrovi napuste društvo, traganje za novim kadrovima izaziva troškove koji se teško mogu nadomestiti kroz poslove koji se obavljaju.

Drugo, za korisnika usluga, privatno obezbeđenje je naizgled trošak koji se kalkuliše kao usluga, ali ako se analizira vrednost imovine i sredstava koji se obezbeđuju i značaj ove funkcije za nesmetano funkcionisanje ostalih segmenata u privrednom društvu korisnika usluga, to je i investicija, posebno ako je usmerena na ugradnju novih, savremenih tehničkih sistema zaštite, koji omogućavaju benefite, kako kod osiguranja, tako i kod odvratanja i otkrivanja potencijalnih izvršilaca krivičnih dela, uključujući i podizanje nivoa opšte bezbednosti kod korisnika usluga.

Međutim, ovo mnogi ne sagledavaju ovako, i tu je problem.

## **KO SU LJUDI KOJE NAZIVAMO „PORTIRIMA“?**

Želim istaći da je do donošenja Zakona o privatnom obezbeđenju iz 2013. godine, u Srbiji vladala anarhija na tržištu ovih usluga i borba, kako se ko snađe. Trebalo je pronaći model opstanka u vreme sive i obrnute ekonomije. Tada nam je mnogo značilo poverenje koje nam je ukazao Impol Seval Valjonica aluminijuma, koja je bila među prvim privatizovanim velikim privrednim društvima, koja je pod tržišnim uslovima nastavila saradnju sa nama, kao delom sistema Valjaonice bakra.

Spas za nas je bilo donošenje prvog Zakona o privatnom obezbeđenju, 2013. godine.

Danas se ovim Zakonom definiše ko i kako može vršiti usluge privatnog obezbeđenja i pod kojim uslovima. Definiše se Službenik obezbeđenja kao izvršilac funkcije privatnog obezbeđenja, sa određenim ovlašćenjima, koja su definisana podzakonskim aktima.

Prethodno se moralo pristupiti razbijanju ustaljenih predrasuda da je bezbednost poslovanja u privredi jednako PORTIR, bez bilo kakve analize šta znači reč „portir“ u naučnom i književnom okviru, a koji se svodi na vratara u hotelima i ustanovama. Nažalost, i dalje delom kruži ubeđenje u poslovnim krugovima u Srbiji da je službenik obezbeđenja-portir.

## **ŠTA SVE SME, A ŠTA NE SME SLUŽBENIK OBEZBEĐENJA (KOJA SU NJEGOVA OVLAŠĆENJA)?**

Pod fizičkom zaštitom podrazumeva se aktivnost ili usluga obezbeđenja koja će se pružati prvenstveno ličnim prisustvom i neposrednom aktivnošću službenika



obezbeđenja u štíćenom prostoru i u vremenu koji je definisan u delu „Plana obezbeđenja“, uz mogućnost primene mera i ovlašćenja Službenika obezbeđenja koja se odnose na:

- izdavanje upozorenja ili naredena licu ili zabranu licu ulaska i boravka u štíćenom objektu;
- provera identiteta lica;
- zaustavljanje i pregled lica, predmeta ili prevoznih sredstava;
- privremeno oduzimanje predmeta;
- privremeno zadržavanje lica;
- upotrebu sledećih sredstva prinude, pod uslovima utvrđenim zakonom, i to:
  - sredstva za vezivanje;
  - fizička snaga;
  - gasni sprej;
  - vatreno oružje.

Kako je Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno objekat od posebnog značaja za odbranu zemlje i kako je, saglasno važećim propisima, razvrstana u grupaciju obavezno obezbeđenih objekata, saglasno sa odredbama Zakona o privatnom obezbeđenju, poslovi fizičke zaštite vrše se kao poslovi obezbeđenja sa oružjem. Službenici obezbeđenja u svom radu neće svakodnevno nositi oružje, već će isto zaduživati samo po potrebi i po dobijenom nalogu za nošenje oružja od strane odgovornog lica za zaštitu, uz saglasnost Direktora Valjaonice Bezbednost d.o.o..

Svoja ovlašćenja službenik obezbeđenja može primeniti i upotrebiti samo u štíćenom objektu ili prostoru, pri čemu primena mera mora biti srazmerna zakonitom cilju njihove upotrebe i izvršena na način kojim se ne vređa dostojanstvo, ugled, čast ili drugo zagarantovano ljudsko pravo. Prilikom primene mera niko ne sme biti podvrgnut mučenju, nečovečnom ili ponižavajućem postupanju. Ako je u odnosu na okolnosti dozvoljeno primeniti više mera,

službenik obezbeđenja je dužan primeniti najpre onu meru koja licu najmanje šteti. Sa primenom mera mora prestati onda kada prestanu razlozi zbog kojih su bile primenjene ili onda kada utvrdi da zadatak na taj način neće moći da izvrši.

Sredstva prinude ne mogu se upotrebljavati prema licima mlađim od 14 godina, očigledno bolesnim i iznemoglim licima, teškim invalidima i trudnicama čija je trudnoća vidljiva ili koje upozore da su trudne, osim ako neko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ugrožava život lica.

#### **DA LI JE ISTO BITI SLUŽBENIK OBEZBEĐENJA U FABRICI, BANCIL I LI TRŽNOM CENTRU?**

Vrlo interesantno pitanje koje danas mnogi koji rade u ovom sektoru različito tumače, a i ne razumeju na pravi način.

Sve aktivnosti su različite i specifične, što se definiše kod pravnog lica Aktom o proceni rizika u zaštiti lica, imovine i poslovanja, Planom obezbeđenja i procedurama.

Licenca za Službenika obezbeđenja je samo uslov da se može baviti poslom privatnog obezbeđenja. Poslovi industriskog obezbeđenja su posebni u odnosu na ostale poslove u privatnom obezbeđenju jer, pored kontrole pristupa lica u privredni objekat, traže dodatnu obuku službenika obezbeđenja u delu kontrole

transporta roba i sirovina, prepoznavanja artikala i proizvoda, zatim, upoznavanja sa infrastrukturom objekta i načinom kretanja i ponašanja u štíćenom prostoru industriskog objekta. Ove specifičnosti zahtevaju dodatne obuke od minimum mesec dana da bi službenik obezbeđenja u punom kapacitetu mogao da samostalno odgovori zahtevima Plana obezbeđenja prema korisniku usluga. Zbog toga je odliv kadrova u sistemu privatnog obezbeđenja, dodatno problematičan.

Napredni sistemi tehničke zaštite danas su velika pomoć, kako privrednim društvima koja se bave privatnim obezbeđenjem, tako i korisnicima usluga. Razvoj nauke i tehnologije u ovoj oblasti postaje sve značajniji segment u dodatnoj afirmaciji privatnog obezbeđenja.

Danas se sve više ova oprema koristi kako kao podrška obezbeđenju objekata, tako i kao oprema od značaja za organizovanje rada na složenim proizvodnim linijama.

Budućnost u ovoj oblasti predstavlja video forenzika.



Službenik obezbeđenja, Marija Radojičić

## PET VEŽBI KOJE MOŽETE RADITI NA POSLU – UKOČENOST STALNI PRATILAC RADA NA RAČUNARU

<https://www.ekapija.com/>



*Ukočenost, bol u vratu i leđima – stalni su pratioci rada za računarom. Da ne bismo došli u situaciju da ne možemo da funkcionišemo od bola, veoma je važno da barem 10 minuta u toku radnog vremena odvojimo za vežbe laganog istezanja.*

*Ovih pet vežbi se mogu raditi čak i u kancelarijskoj stolici.*

1. Sedite na stolicu vodeći računa da kičma bude ispravljena. Zatim se "pogrbite" i spustite glavu dok ne osetite prijatno istezanje. Ne pravite nagle pokrete jer ljudima koji već imaju spondilozu ili drugo oštećenje vrata, ovaj pokret može biti naporan. Možete praviti i kružne pokrete glavom, u jednu pa u drugu stranu.

2. Ruke prekrstite na potiljku, ali pazite da se laktovi ne savijaju na unutra. Sa zategnutim laktovima spuštajte se ka podu, pa se vratite u početni položaj. Ponovite vežbu deset puta, pa isto uradite na drugoj strani. Ne odvajajte stopala od poda, izvedite pokret samo do one granice dok ste stabilno oslonjeni o podlogu.

3. Dlanove spustite na pod, da budu paralelni sa stopalima. Desnom rukom dotaknite levi vrh stolice, dok je druga ruka i dalje na podu. Osetićete prijatno istezanje u struku. Zatim vratite ruku na pod i isto ponovite sa levom, s tim što sada vrhovima prstiju treba da pipnete desni ugao stolice. Vežbu ponovite naizmenično deset puta.

4. Podignite desnu nogu i stavite stopalo na levo koleno. Glavom krenite ka podu, ali vodite računa da vam kičma bude prava. Nemojte je kriviti, bolje da amplituda pokreta bude mala nego da radite vežbu pogrešno. Uradite deset puta i osetićete istezanje u bokovima. Zatim stopalo leve noge stavite na desno koleno i ponovite postupak.

5. Oslonite glavu i ramena na naslon stolice, a dlanove položite na sedište. Podignite kukove sa stolice, ostanite u tom položaju nekoliko sekundi i vratite se u početnu poziciju. Uradite vežbu deset puta i ojaćaćete mišiće nogu i gluteusa.

## KAKO NAM SE OSMEH MENJA DOK STARIMO?

[www.lepotaizdravlje.rs](http://www.lepotaizdravlje.rs)

*Znate li da se i kako nam se osmeh menja dok starimo? Evo odgovora eksperata.*



Fokus na antidejdzing svakako je rutina nege kože, a to, između ostalog, podrazumeva korišćenje kreme sa zaštitnim faktorom, preparate na bazi retinola i vitamina C. Ipak, u celoj toj komplikaciji zvanoj antidejdzing, zaboravljamo na ono što ipak otkrivamo naše godine, a to je naš osmeh.

Od ispijanja previše kafe, do loše oralne higijene, naši zubi su ogledalo naših dnevnih navika. A evo kako otkrivaju naše godine.

Kako nam se osmeh menja?

### Poravnanje zuba

Oblik i samo poravnanje zuba mnogo otkrivamo o godinama. Zubi su kosti koje nisu zaštićene ligamentima i stalno se kreću i koriste. Kada smo mlađi, to nije problem, jer nam vilica raste. Ali kako starimo, gubimo volmen i kolagen u predelu obraza i usana. Samim tim, zubi mogu da ispadnu napred, da se skraćuju ili da se jednostavno troše. Isto tako, usled manjka kolagena, koža obraza se spušta, pa su donji zubi vidljiviji. A sve ove promene utiču i na oblik samog lica.

### Boja

Emajl, deo zuba koji im daje belinu, se takođe meja tokom godina. On se troši, postaje slabiji, a samim tim, dentin, prirodna žuta boja zuba, dolazi do izražaja. Naravno, na belinu zuba utiču i drugi faktori, kao što je genetika, način ishrane ali i oralna higijena. Pa ipak, oni vremenom svakako žute.

### Povlačenje desni

U pitanju je najučestaliji znak oralnog starenja. Naime, s godinama, gubimo i gustinu kostiju ispod naših desni. Stoga, one se stanjuju i smanjuju, usled koriošćenja (žvakanja). I vremenom, se podižu te se vidi i sam koren zuba, u pojedinim slučajevima. Najbolji način da ovo sprečimo jeste redovan odlazak kod stomatologa i pravilna oralna higijena.

### Gubitak kolagena

Kolagen je odgovoran za čvrsto i zategnuto lice, te mladolik izgled. Ipak, s godinama gubimo elastičnost na određenim delovima kože lica. Preporučuje se da koristimo kreme s kolagenom, kao i da konzumiramo hranu bogatu kolagenom (povrće i omega 3 masne kiseline). Isto tako, koristite preparate sa antioksidantima kao i SPF kremu.



# Mali trikovi kako da smanjite želju za slatkišima

Izvor: <https://www.ekapija.com/news>

*Često, nakon obroka, imamo neverovatno veliku želju da se "zasladimo".*

*Osim što slatkiši otežavaju borbu protiv viška kilograma, loše utiču i na naše zdravlje, pa bi bilo dobro smanjiti ih na minimum.*

Oni koji dan započnu obilnim, zdravim doručkom bogatim vlaknima i ugljenim hidratima kao što su žitarice i voće i kvalitetnim proteinima kao što su meso, jaja i mlečni proizvodi, započinju dan sa stabilnim nivoom šećera u krvi. Inače, ljudi koji obilnije doručkuju, imaju manju želju za hranom uveče i bolje kontrolišu veličinu porcija.

Užine bi trebalo da budu sastavljene od ugljenih hidrata bogatih vlaknima i proteinima. Važno je odabrati kvalitetnu užinu. Vlakna i proteini usporavaju varenje, što znači da ranije osetite sitost i duže ostajete siti. Stoga, kada uparite ovo dvoje, stabilizujete nivo šećera u krvi i nivo energije. Kombinujte sir i voće, ili suvo meso i pločicu od žitarica, moguć je i tost od celog zrna sa puterom od kikirikija.

## *Nemojte pregladneti*

Ljudi često misle da je dobro preskočiti obrok i da će tako biti zdraviji, ali to će samo povećati žudnju za nezdravim stvarima. Kada su ljudi gladni, obično ne traže brokoli. Umesto toga, traže nešto slatko da podignu nivo šećera u krvi na normalu. Pad šećera izaziva umor, glavobolju, a možete čak iskusiti i vrtoglavicu, drhtavicu ili mučninu. Češće jedenje i jedenje ugljenih hidrata ili proteina može sprečiti nagli pad šećera u krvi i pomoći u izbegavanju žudnje za slatkišima.

## *Za užinu suve šljive*

Ako žudite za slatkišima, pokušajte da jedete neke prirodne slatkiše poput suvih šljiva. Prirodno su slatke i pune korisnih hranljivih materija koje pomažu zdravlju kostiju. Jedno istraživanje je pokazalo da ljudi



koji su grickali suve šljive unose manje kalorija kasnije tokom dana od onih koji su grickali nešto drugo.

## *Vežbajte navike koje stimulišu proizvodnju serotonina*

Jedenje slatkog može vam dati osećaj trenutnog zadovoljstva, ali šta ako postoje i drugi načini da to postignete? Šećer može povećati količinu serotonina u mozgu. Pošto je to hormon zbog kojeg se osećamo dobro, ljudi misle da žude za tom dozom serotonina kada žude za slatkišima. Na sreću, šećer nije jedini način da se stimulise proizvodnja serotonina, vežbanje i izlaganje suncu mogu podstaći osećaj sreće i na taj način pomoći da se izbegne želja za slatkišima.

## *Dobar san*

Ljudi se često fokusiraju na vežbanje i zdravu ishranu i zaboravljaju da je dobar san jednako važan. Ako ne spavate između sedam i osam sati noću, to može izazvati hormonalni disbalans i izazvati snažnu želju za slatkim i drugim "brzim" ugljenim hidratima. Zato je važno da vam dobar i kvalitetan san bude prioritet.

## *Jedite hranu bogatu magnezijumom*

Ponekad, kada žudite za šećerom, vaše telo zapravo pokušava da vam kaže da mu nedostaje neki vitamin ili mineral. Jedan od neželjenih efekata nedostatka magnezijuma je žudnja za šećerom. Da biste to izbegli, jedite avokado, orašaste plodove i drugu hranu bogatu magnezijumom.





Sednica Odbora Sindikata

## POVEĆANA CENA RADA

Sindikalna organizacija Samostalnog sindikata metalaca Srbije Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno, koju zastupa Predsednik Perica Gogić i Generalni direktor Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno Ninko Tešić, nakon sednice Odbora Sindikalne organizacije, održane 19.5.2022. godine, zaključili su Aneks kolektivnog ugovora o povećanju cene rada, tako da, počev od 1.6.2022. godine, cena rada za najjednostavniji rad, za puno radno vreme, iznosi 40.133,00 dinara.

Na istoj sednici usaglašene su i izvršene izmene i dopune odredbi Kolektivnog ugovora koje se odnose na: rad van prostorija poslodavca (rad na daljinu i rad od kuće), poslovnu stimulaciju, solidarne pomoći, isplatu novogodišnjih paketića za decu zaposlenih, sistemske preglede zaposlenih, kao i naknadu štete koju zaposleni na radu prouzrokuju Poslodavcu.

## MATERIJALNA POMOĆ

Odbor Sindikalne organizacije povećao je iznos materijalne pomoći, koji se isplaćuje zaposlenom u slučaju smrti člana uže porodice (bračni drug i deca) ili roditelja na 15.000,00 dinara.

## ODBOR ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Sednica Odbora za bezbednost i zdravlje na radu Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno, održana je 04.05.2022. godine. Sednici su, pored članova Odbora, prisustvovali Generalni direktor Ninko Tešić, predsednik Sindikalne organizacije Perica Gogić i Stručno lice za bezbednost i zdravlje na radu, Nikola Pušica.

Na sednici Obrora date su Informacije o realizaciji mera za bezbednost i zdravlje na radu, povredama na radu i preduzetim merama za bezbednost i zdravlja na radu.



Sednica Odbora za bezbednost i zdravlje na radu

Takođe, razmatrane su mogućnosti i postignut dogovor u vezi sa rešavanjem sledeće problematike:

- čestog zaglavljivanja odrezaka u korpi na testeri za sečenje blokova L-4 PJ Livnica;
- placa kod stare pumpe koja služi za eksterni prijem i skladištenje sirovina, gde je asfalt u veoma lošem stanju (prepun rupa) koji ometa bezbedno i sigurno skladištenje sirovina i kretanje sredstava unutrašnjeg transporta;
- višegodišnjeg problema na Valjačkom stanu za hladno valjanje V-4 gde dolazi do ispuštanja velike količine uljnih para u prostor hale;
- problema sa generalnim održavanjem čistoće pogona, odnosno čišćenjem zauljenih podova u halama;
- livačkih naočara, koje su velike, teške i neudobne za korišćenje prilikom livenja;
- problema tople vode u garderobi Društva.

## KAMP U BULJARICI SPREMNO DOČEKUJE PRVE GOSTE

Početak sezone, za korišćenje Kampa „Buljarica“, u tekućoj godini je 01.07.2022. a završetak iste je 08.09.2022. godine. Sve kućice su četvorokrevetne, a smene traju 10 dana.

Cenovnik korišćenja kampa Buljarica	
- Smena 01.07.2022. godine	-cena 18.000 dinara
- Smena 11.07.2022. godine	
- Smena 21.07.2022. godine	
- Smena 31.07.2022. godine	
- Smena 10.08.2022. godine	
- Smena 20.08.2022. godine	-cena 16.000 dinara
- Smena 30.08.2022. godine	

Cene su iste za zaposlene i treća lica.



Prioritet za dodelu kućica imaju zaposleni društava iz sistema Impol Seval-a.

Korišćenje Kampa se može platiti u šest jednakih mesečnih rata.

## SPORT I REKREACIJA

Zaključno sa 30.04. završena je sportska rekreacija za zaposlene u sezoni 2021/2022 koju je organizovalo Društvo u saradnji sa Samostalnim sindikatom u periodu od oktobra do maja. U okviru sportske rekreacije za sve zaposlene bilo je obezbeđeno:

- korišćenje nove sportske hale u Krčagovu dva termina nedeljno,
- korišćenje usluga teretane u Krčagovu,
- aerobik za žene u Fitness klubu Diva.

Poslednji termin rekreacije je iskorišćen za organizaciju revijalnog turnira u malom fudbalu i zajedničko druženje. Planirano je da se od oktobra 2022. godine nastavi sa istim aktivnostima.



## DRUŽENJE ZAPOSLENIH

U organizaciji Samostalnog sindikata Impol Seval-a, dana 21.05.2022. organizovana je poseta zaposlenih Sarajevu. U okviru posete glavnom gradu BiH, zaposleni su obišli spomenik prirode Vrelo Bosne, Bašćaršiju, Trebević i druge znamenitosti ovog grada.

Takođe, u okviru ovog putovanja organizovana je poseta i gradu Višegradu, nadaleko poznatom starom mostu preko reke Drine i Višegradskoj banji.

## BEOGRADSKI MARATON

Pod pokroviteljstvom Samostalnog sindikata Impol Seval-a, zaposleni Nikola Radojičić i Lazar Đokić, učestvovali su na jubilaranom 35. Beogradskom maratonu, koji je održan 15.05.2022. godine.

Oko 7000 učesnika trčalo je polumaratonsku i maratonsku trku po tropskom danu ulicama Beograda.

Radojičić je stazu od 21 km pretrčao za 2:46:34, a Đokić za 1:39:40.





# Od septembra očekujem veći broj nastupa KUD-a

Tekst: **Đorđe Delić**, umetnički rukovodilac KUD-a Sevojno

*Posle dve godine malog broja nastupa i putovanja zbog COVID- 19, u 2022. godini stvari se polako vraćaju u normalne tokove*

Prošlu, 2021. godinu, u kojoj smo, na republičkom takmičenju folklornih ansambala Srbije, osvojili prvo mesto za najbolji folklorni ansambl i prvo mesto na republičkom takmičenju dečijih folklornih ansambala Srbije, završili smo godišnjim svečanim koncertom u Narodnom pozorištu.

U ovoj godini nastavili smo istim tempom mnogim uspešnim nastupima širom Srbije, kao i u našem gradu.

Posebno bismo izdvojili nastupe našeg prvog ansambl u Beogradu, Kraljevu i Beškoj, gde smo oduševili publiku uz gromoglasne ovacije.

U našoj organizaciji, sada već tradicionalnog 4. koncerta pod nazivom IGRA NAS SPAJA, Užičkoj publici su se, pored našeg ansambla, predstavili gosti iz Pančeva i Ugrinovaca, kao i lokalne kolege iz Ere i Prvog partizana.

U maju u Gradskom kulturnom centru, prvi put za 68 godina postojanja ansambla, održan je koncert našeg narodnog orkestra kao i muške i ženske pevačke grupe.



U hali sportova Veliki park, 11.juna održan je godišnji koncert svih ansambala KUD-a Sevojno.

Prvi ansambl će se ove godine u junu predstaviti publici u Češkoj, a u julu u Severnoj Makedoniji. Za kraj godine planirano je putovanje u Švajcarsku. U julu, naš dečiji ansambl učestvovaće na festivalu folklora u Bugarskoj.

Ono što bismo posebno istakli je nagrada Grada Užica za ostvarene rezultate u 2021. godini, koja nam je uručena u martu ove godine, kao i veliki koncert na Gradskom trgu, koji će izvesti naš ansambl, u sklopu Žestivala, 24.8.2022. godine.

Od septembra krećemo u novu sezonu i nadamo se mnogim nastupima, kao i novim uspesima.





# Međuljudski odnosi

*Koliko su bitni odnosi sa kolegama?*

Izvor: <https://www.poslovi.rs/karijera/27/>

Osobe sa kojima radite na poslu su oni sa kojima i provodite najviše vremena u životu. Oni sa vama dele i proživljavaju mnoge važne trenutke i zbog toga je veoma bitno da se dobro slažete sa njima.

To u kakvim ste odnosima sa svojim kolegama može uticati na vas i vaš posao i više nego što mislite ili ste toga svesni. S jedne strane, zaposleni su spremni dosta toga da podnesu na poslu, ukoliko su deo dobrog tima i slažu se sa svojim saradnicima. Tako često možete čuti nekog da kaže „posao i plata mi nisu baš najbolji, ali je ekipa na poslu sjajna, super se slažemo i pravimo odličnu atmosferu“.

Sa druge strane, ako se ne slažete sa svojim saradnicima i trpíte lošu atmosferu, onda će vam posao nesvesno postati izuzetno težak, iako to možda nije i inače volíte da ga radíte. Počete da kasnite na posao, da gubíte motivaciju, da postajete povučeni i bezvoljni.

Neslaganje sa kolegama vrlo često može biti razlog da zaposleni počnu da traže

drugi posao i promene svoje radno mesto, iako inače nemaju potrebu za tim. Isto tako, ako im je zanimljivo sa kolegama, može se desiti da i nehotice odlažu ili zanemaruju svoju potrebu da potraže neki bolji i zahtevniji posao, koji bi im omogućio da napreduju u karijeri.

Međuljudskim odnosima u kompaniji se često ne pridaje toliki značaj. Ipak, ako se posao ne odvija kako treba, ako se prekoračuju rokovi i ostvaruje loš kvalitet, razlog treba potražiti baš u ovom segmentu, u onom što se zove ljudski faktor.

Ako je saradnja među zaposlenima bolja i dinamičnija, onda će se i posao brže, lakše i efikasnije obavljati, a zadovoljstvo će osetiti kako klijenti, tako i menadžeri, pa i sami zaposleni.

## TEST

**Saznajte u kakvim ste odnosima sa kolegama, odgovarajući na sledeća pitanja:**

1. *Da li pri pomisli na svoje radno mesto osetite neku mučninu, teskobu, nelagodu, iako vam posao dobro ide?*
2. *Da li izbegavate da vreme pauze podelite sa svojim kolegama i radije ostajete sami u kancelariji?*
3. *Da li smatrate da vaše kolege nemaju dobro mišljenje o vama i da vas ne cene i ne poštuju dovoljno?*
4. *Da li više volíte da sav posao uradíte sami ili vam je lakše da ga obavljate sa saradnicima?*

Ukoliko su vaši odgovori na prethodna pitanja potvrdni, onda imate problem i morate preispitati svoj odnos sa kolegama na poslu.

**Šta možete učiniti da poboljšate svoj odnos sa kolegama?**

- Razgovarajte sa njima i ukažite im na problem; pokažite da želite da saradujete sa njima.
- Budite prijatni i ljubazni, donosite i podstičite pozitivnu atmosferu na poslu.
- Pokušajte da ih ponekad pozovete na neko druženje van kancelarije; to može pomoći da se opustite i razvijete bolje međusobne odnose.



Izvršni urednik: Gordana Savić  
Članovi redakcije: Ninko Tešić, Gordana Savić, Dušan Prtenjak, Sanja Bosiljčić  
Obradili i uredili: Gordana Savić, Nataša Glogovac i Lazar Đokić  
Fotografije: Lazar Đokić  
Izdaje: Impol Seval a.d. Sevojno, Prvomajska bb  
e-mail: [gordana.savic@impol.rs](mailto:gordana.savic@impol.rs)  
Štampa: Grafičar Užice  
Tiraž: 500 primeraka